



Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 331. Ex quibus causis, & in specie, an & qualiter mutuo consensu contrahentium venditio & amptio dissolvatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

§. 12. gl. 1. num. 4. & aliis. Tertio tenetur retrahens emptori prestare omnes expensas, quas in ratione contractus necessario fecit, ut is servetur indemnis. *cit. L. debet autem ff. de edilit. edict. L. cum dubitatur. §. & siquidem. C. de jur. emphyt. Castrop. loc. cit. num. 5.* citatis Tiraq. *loc. cit. l. 1. §. 15. gl. 1. num. 5.* & aliis. Laym. *l. 3. sum. tr. 4. c. 17. num. 35.* citatis Tiraq. *de retract. convent. §. 7. gl. 1. num. 5.* Tholosan. *c. 21. Gail. & c.* Item refundere factas interea in rem expensas necessarias & utiles, quas ipse retrahens fecisset, non voluptuarias. *L. utilium. ff. de impens. in res doal. L. si servus. ff. de pignor. act. l. 27. ff. de edil. edic.* Qualiter verò teneatur retrahens solvere Gabellam ab emptore solutam, veletiam ubi ab ea solvenda exemptus fuit, aut hæc ei remissa à fisco, vide apud Castrop. *loc. cit. à num. 7.* Quarto ubi res alienata in extraneum, debet retrahens, ubi de eo non constat, articulare seu probare, se esse venditoris consanguineum, & rem patrimoniale esse. Si autem vendita consanguineo remotiori, articulare debet, se esse proximiorum. Castrop. *loc. cit. num. 2.* Quinto, cum requiratur, juxta quod dictum aliquoties, ut retrahens non in utilitatem alterius & in fraudem emptoris vel aliorum consanguineorum, quibus post ipsum jus retrahendi competit, num desuper jurare debeat retrahens, dependere videtur à particularibus regionum consuetudinibus vel statutis, secundum quas potius quam secundum jus commune regulandum esse jus retrahendi bene dicunt Laym. *loc. cit.* & alii communiter. Quòd ad tale juramentum teneatur jure regni sui testatur Castrop. *loc. cit. num. 3.* Sexto; dum res plures patrimoniales unico pretio venditæ, intentans retractum debet omnes simul retrahere, & non potest unam retrahere omisâ aliâ, quia est unica venditio. *L. si uno pretio. ff. de act. empti.* Secus, si diverso pretio venditæ. *L. cum ejusdem. L. si plura. ff. de edil. edict. L. quod sepe. ff. de contrah. empt. Gutt. 2. pr. g. 162. n. 1.* Castrop. *l. c. n. 13.* & alii apud illum. Ubi verò res patrimonialis unâ cum re non patrimoniali vendita uno pretio, potest retrahens retrahere rem patrimoniale non retracta re non patrimoniali. Arg. *c. cum constitutus. de rest. in integ.* His non obitante, quod, dum res unico pretio venditæ, venditio ex una parte resolvi, & ex altera parte remanere nequeat; cum id verum, ut inquit Castrop. jure communi, non verò jure speciali. Neque etiam, quòd videatur retrahens non posse in hoc casu pretium certum offerre pro re patrimoniali; nam sufficit, quòd offerat, quanti prudentis arbitrio ea æstimatur: Castrop. *loc. cit.* ubi etiam cum Guttier. & Gomez. addit, nunquam posse invito emptore rem patrimoniale simul cum non patrimoniali retrahi, esto utraque uno eodemque pretio vendita.

Quæst. 330. An & qualiter retractus consensu emptoris & venditoris impediri possit, aut ab eo, cui competit renunciari?

I. Resp. ad primum: Tametsi venditione nondum perfecta etiam substantialiter. V. g. dum facta sub conditione suspensiva, ante cujus eventum mutuo consensu à contractu resilire possunt; quin etiam re vendita, non tamen tradita, cum contractus necdum firmitatem obtinuerit nec emptori jus in re quæsitum (quotum

utrumque retractus supponit) mutuo consensu emptoris & venditoris, dum hi adhuc resilire possunt à contractu, retractus impediri possit, ut Castrop. *loc. cit. §. 9. num. 1.* Re tamen tradita, & sic venditione omnino completa, jus retractus jam proximiori consanguineo quæsitum impediri nequit eorum consensu, etsi esto à contractu discedant. Arg. *L. quidam in testam. l. rogo. ff. de fidei. commissar. libert. Castrop. l. c.*

2. Resp. ad secundum: Dubium non est, quin habens jus retractus eidem renunciare possit in præjudicium sui, non tamen in præjudicium aliorum consanguineorum remotiorum, si sint; ita ut, dum proximior renunciavit suo juri, possit nihilominus subsequens consanguineus retrahere. Poterit quoque proximior, etiam postquam retractum intentavit, eique res patrimonialis adjudicata fuit, obtentâ contra emptorem sententiâ, retractui renunciare. Castrop. *loc. cit. num. 3.* cum Boër. *decis. 48. num. 2. 6.* Tiraq. Azebed, & aliis. Arg. *L. si Judex circumvento. ff. de minorib.* ubi dicitur, minorem non cogi beneficio rest. in integrum si noluerit; quia hoc ei competit ex jure speciali & extraordinario, qualiter quoque jure speciali competit consanguineo jus retractus ob affectionem ad res patrimoniales, ut pluribus probat Tiraq. Porrò renunciatio juris retractus fieri potest vel expresse puta, verbis vel signis, quibus consanguineus indicat se nolle retrahere: vel tacite seu interpretative facto aliquo. V. g. dum emptioni præsens tanquam testis assistit, vel etiam eam subscribit aliove modo promovet; nisi tamen hæc faceret tanquam persona publica. V. g. Ut Notarius vel Judex ex officio, pro ut hoc ipsum limitat Berlich. apud Reiffenstuel. *b. r. num. 411.* In eo tamen casu, ubi postquam venditor proximo suo consanguineo denunciavit, se velle vendere domum suam mille florenis, eumque requisivit, num ipse eo pretio domum emere velit, consanguineus respondet, se hæc vice non emere, per hoc non censeri consanguineum renunciasse retractui, etsi nullam protestationem juris reservativam adjecisset, astruit. Reiffenstuel. *num. 412.* citatis Berlich. *p. 2. concl. 40. num. 28.* Raht. *de continuat. jur. different. 1. lit. D.* eo quòd renunciaciones sint odiosæ, adeoque strictæ interpretationis.

Quæst. 331. Ex quibus causis, & in specie an & qualiter mutuo consensu contrahentium venditio & emptio dissolvatur?

I. Resp. ad primum: Ex variis causis contingere & fieri posse hanc dissolutionem, iisque vel communibus aliis contractibus, puta ob intervenientem dolum, metum, errorem, quæ contractum irritum, infirmum, & rescissioni obnoxium reddunt; vel ex specialibus huic contractui venditionis causis, puta, ratione pacti legis commissoriae, legis additionis in diem, retrovendendi, actionis redhibitoria, actionis æstimatoria, læsionis ultra dimidium. Verum quia de his omnibus vel spectat agere ubi de contractibus in genere; vel quia in antecedentibus de iis actum sufficienter, hinc illis in præsens omisissis.

2. Resp. ad secundum primò: quando res adhuc est integra, hoc est, venditio quidem mutuo consensu essentialiter perfecta, nondum tamen secuta traditione aut solutione pretii, mutuo consensu dissolvi potest, ut constat ex *L. emptio. ff. de rescind. vendit.* ubi: emptio venditio, sicut consensu

contrahitur, ita contrario consensu dissolvitur, antequam fuerit res secuta &c. item ex l. 1. C. *quand. liceat ab emptio. disced.* ubi similia habentur. Gomez. l. 2. var. c. 2. num. 21. Castrop. *loc. cit.* §. 30. num. 1. Lauterbach. *ad ff. de rescind. vendit.* §. 63. cum communi. Idque etiam si arrha data & acceptata, vel fidejussores dati. *L. si emptio & l. 2. C. quand. lic. ab empt. reced.* Castrop. Lauterbach. *LL. cit.* Siquidem, ut ait posterior juxta citatos textus fidejussoris, arrhæ, pignoris datio non impedit, quò minus res dicatur integra, & partes mutuo consensu à contractu recedere possint.

3. Resp. ad secundum secundò: Dum res amplius integra non est, sed contractus hic ab altero saltem aliquo modo impletus, puta, per traditionem rei vel solutionem pretii, solo nudo consensu, ut dum dicunt contrahentes: volumus contractum nihil valere, sed nullum & irritum esse, solvi non potest emptio venditio, nisi prius pretium vel res accepta restituatur, & sic res in antiquum statum reducatur, pro ut statuitur *L. ab empt. ff. de pact. l. 1. C. quando lic. ab empt. reced.* Castrop. *loc. cit.* num. 3. Reiffenstuel. *h. t. num.* 418. Et hæc quo ad forum externum; quia quò ad forum conscientie tali nudo mutuo consensu censetur contractus solutus, & tenetur in foro conscientie qui rem vel pretium accepit, restituere alteri acceptum, utpote in quo ex quolibet pacto, etiam nudo, oritur obligatio saltem naturalis. Inspeceto verò jure civili, cogi non potest recipiens redere & contractum dissolvere; quia ex pacto nudo stipulatione non vestito nulla nascitur in foro externo obligatio, nullaque datur actio, etsi detur exceptio ob dictam naturalem obligationem; quin &, ut Reiffenst. *h. t. num.* 419. praxis hodiernatribunalium admittat quoque actionem ex nudo pa-

cto. & ita docent. Molin. *d. 373. n. 5.* Gomez. Castrop. *LL. cit.*

4. Respond. ad secundum tertio: Dum contractus emptionis & venditionis ex utraque parte jam est perfectus & completus, nempe traditione rei & solutione pretii, mutuo consensu non dissolvitur seu rescinditur prior ille contractus, sed novus celebratur. *l. 2. ff. de rescind. vendit.* Molin. *loc. cit.* num. 7. Castrop. num. 2. Reiffenstuel. num. 420. Neque contrarium deducitur ex jam dictis, nimirum, quòd sicut contractus ille ex una parte jam impletus mutuo consensu dissolvatur, saltem post restitutionem accepti, ita etiam dici potest mutuo consensu contractum utrimque completum dissolvi, si utrimque datum & acceptum restituatur. Nam in contractu utrimque completo nulla manet amplius obligatio resolvenda; in contractu verò ex una tantum parte impleto maneat ex altera parte implenda obligatio, hæc mutuo consensu dissolvi potest, ut inde dicatur contractus dissolutus.

5. Resp. ad secundum quartò: De cetero venditione & emptione perfecta, etiam ex solo mutuo consensu, neuter altero invito à contractu recedere & alteri jus quæsitum auferre potest, etiam si venditor emptori offerat duplex pretium juxta *l. 6. C. de rescind. vendit.* aut etiam si adversarius ex parte sua contractum non impleverit. *l. 14. C. eod.* Lauterbach. *ad ff. de rescind. vendit.* §. 62. citans Mevium *p. 2. decif. 20. & p. 8. decis. 178.* ait tamen Castrop. *loc. cit. num.* 1. probabile videri, cuilibet contrahentium licitum esse à contractu recedere solutâ arrhâ. pro quo citat Garciam. *de contract. c. 13.* & Salaf. *tract. de empt. & vendit. du. ult.* citantem alios.

TITULUS XVIII.

De Locato & Conducto.

CAPUT PRIMUM.

De Natura Locationis & Conductionis, de Personis, quæ locare & conducere, Rebusque quæ locari & conducì possunt.

Quæst. 332. Quid sit locatio & conductio?

1. **R**esp. Locatio & conductio est contractus consensualis, quo res vel persona utenda vel fruenda, seu ad usum & fructum pro certo pretio vel mercede conceditur & accipitur. ita ferè cum communi. De Lugo. *de f. & f. d. 29. l. 3. n. 1.* Dicitur primò: *locatio & conductio*: ponuntur hæc verba conjunctim pro uno contractu, quia correlativa, & unum sine altero esse non potest. Mull. *ad Struv. h. t. n. 2.* & quamvis sæpe alterutro horum vocabulorum totus hic contractus significetur. *l. 20. ff. de act. empt. l. 4. ff. h. t.* Lauterb. *ad ff. h. t. §. 2.* utroque tamen simul sumpto unus idemque contractus exprimitur per respectum ad diversas personas diverso nomine compellatas ita ut ex parte seu re-

R. P. *Leur. Jur. Can. Lib. III.*

spectu illius, qui rem vel personam ad fruendum & utendum concedit, dicatur locatio, respectu illius, qui pro utenda & fruenda pretium præstat, dicatur conductio, non secus, ac contingit in emptione & venditione, cui hic contractus valde similis est dum locator usum vel fructum rei & operas personæ vendit, & conductor emit Azor. *Inst. mor. p. 2. l. 8. c. 1. q. 1. & 2.* Pirh. *h. t. n. 1.* Qui posterior generico hoc nomine compellatus pro diversitate rerum, quas conducit, diversis nominibus specificis venit, ut, qui ædes in civitate conduxit, dicatur inquilinus, qui agrum vel prædium rurale conduxit colonus, qui opus faciendum, redemptor. *l. 51. §. 1. l. 60. §. 3. h. t.* & qui vectigalia, publicanus. Laut. *h. t. §. 5.*

2. Dicitur secundò *contractus*; quod est loco generis. Et quidem juris gentium, verissimus & nominatus. *l. 1. §. 2. ff. de rerum permut.* Lauterb. §. 3.

Dd 2

ex